

Adversus eos qui negant offerendum esse pro defunctis

Τὰ ὅμοια δὲ τούτοις καὶ Κύριλλος ὁ σοφώτατος καὶ τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως ἐπίσκοπος διδάσκει ἐν τῷ ἐπιγεγραμμένῳ λόγῳ αὐτοῦ Πρὸς τοὺς τολμῶντας λέγειν , μὴ δεῖν ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων προσφέρειν οὐ ἢ ἀρχὴ 541 Οἱ τῆς ἑαυτῶν διανοίας τὸν ὀφθαλμὸν ἀπευθύνοντες· φησὶ γὰρ οὕτως· Λέγομεν τοίνυν ἀνεξικάκως αὐτοῖς Φρονήσατε περὶ τοῦ Κυρίου, παύσασθε τοῖς τῆς ἀληθείας δόγμασι τὴν οὕτω 542 θρασεῖαν καὶ ψευδηγόρον ἀντεξάγοντες γλώτταν· παύσασθε τοῖς τῆς Ἐκκλησίας ἔθεσιν ἐπιτιμῶντες ἀβούλως. μὴ γὰρ δὴ χρῆναί φασι, ἐπ' αὐτῶν ἡμᾶς ἰέντας τῶν μνημάτων, τὰς ὑπὲρ γε τῶν κεκοιμημένων ποιῆσθαι λιτάς, προσκομίζειν τε καὶ μεγάλα ἐμφρόνως οἰοῦναι παρόντι Χριστῷ διὰ τῆς ἀγίας καὶ μυστικῆς θυσίας. Καὶ μετ' ὀλίγα.

Τί γοῦν ἐστὶ τὸ ἄτοπον καὶ σωματικῶς παρόντα Χριστὸν τὰς ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων δέχεσθαι λιτάς; εἰ μὲν γὰρ ἐστὶν ἀνωφελές καὶ εἰκαῖον ὄντως , ἢ καὶ ἀκαλλῆς ἐτέρως τὸ προσφορᾶς αὐτοὺς ἀξιῶσθαι τῆς παρ' ἡμῶν, μηδὲ ἐν ἀπλαῖς τοῦτο γινέσθω προσευχαῖς· τότε δὴ τότε καθαριζέτω τις, εἰ βούλοιο, τῆς ἐπ' αὐτοῖς τελουμένης θυσίας τὸ περιττόν· εἰ δὲ τὸν τῆς ἀγάπης καταθρασύνεται νόμον τὸ δι' οὐδενὸς τοὺς ἐκείνων λόγους, καὶ τό γε ποιῆσθαι εἰς ἅπαν ἔαν καταπνίγεσθαι, λίθους σκληροὺς καὶ ἀφιλοικτίρμονας, ἀναμφιλόγως ἀποδεικνύουσιν τί τὸ κωλύον ἐστὶ ταῖς ὑπὲρ αὐτῶν προσευχαῖς συνανακομίζεσθαι τὴν θυσίαν, καὶ τοὺς τοῦτο δρᾶν ἡρημένους ταῖς προσφερομέναις ἐπικουρίαις τὰς ἐκείνων ψυχὰς ὠφελεῖν ἐπιείγεσθαι· Καὶ πάλιν· Ὅταν τοίνυν προσφέρομεν τῷ Θεῷ τὰς ὑπὲρ τῶν κατοικομένων θυσίας καὶ προσευχὰς, αἰτιάσθω μηδεὶς· εἰς τρόπον εὐχῆς τὸ πανάριστον ἐπ' αὐτοῖς ποιῆσθαι σπουδάζομεν, δι' οὗ γένοιτο' ἂν 543 ἐτοιμότερος εἰς τὸ ἐλεεῖν ὁ Πατήρ, καταργεῖται δὲ καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος.

Καὶ πάλιν· Ὅταν γὰρ κἂν εἰ τῶν ἀπὸ γῆς σωματῶν ἔξω γεγόνασιν αἱ τῶν τεθνεώτων ψυχαί, ἀλλ' ἐν ζῶσιν ἔτι λογίζονται παρὰ τῷ Θεῷ, τίς ὁ φάναι παραιτούμενος Καὶ μετ' ὀλίγα. Ἐννοιῶν ἄρα σοφῶν τε καὶ ἀγαθῶν οὐ μετρίως ἡμαρτηκότας κατίδοι τις ἂν τοὺς ἀποστερεῖν ἐθέλοντας τοὺς κεκοιμημένους καὶ θυσίας τῆς μυστικῆς καὶ τῆς ἄνωθεν ἡμερότητας. ζῶσι γὰρ ὡς ἔφην, τό γε ἐν εἰκόνι Θεοῦ οἱ ὅσον οὐδέπω ζήσιν μέλλοντες, καὶ αὐτῷ δὲ συνόντες Χριστῷ. Καὶ μετ' ὀλίγα, τὴν τοῦ ἰὼβ ὑπὲρ τῶν τέκνων παραθέμενος θυσίαν, φησὶ γὰρ ὅτι "Ἀπέστειλεν ἰὼβ καὶ ἐκαθάριζεν "αὐτοὺς ἀνιστάμενος τῷ πρωῖ καὶ προσφέρων ὑπὲρ αὐτῶν "θυσίας κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν," καὶ ἐπιφέρει λέγων Οὐκοῦν οὐκ ἀπόβλητον παρὰ Θεῷ τὸ θύειν ὑπὲρ ἐτέρων, οὐδὲ δρᾶν ἐφήσιν ἀνεγκλήτως· ἐπαινεῖ γοῦν, ὡς οὐχ ὑπάρχον ἀνωφελές. εἶτα πάλιν τὴν ἐν τῷ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίῳ περὶ τοῦ παραλύτου καὶ τῶν χαλασάντων αὐτὸν διὰ τῶν 544 κεράμων ἐξηγησάμενος ἱστορίαν τε καὶ θαυματουργίαν ἐπιφέρει καὶ φησιν Οὐκ ἀθαύμαστον ἠφίει ὁ Χριστὸς τῶν προσκομισάντων τὴν πίστιν. ὁ δὲ τῶν πόνων ἐπλούτει τὴν λύσιν, καὶ τὸ ἑτερογενήσιον εἰς φιλοθεΐαν εὐμενῆ καὶ φίλον αὐτῷ κατεστήσατο τὸν ἐλευθεροῦντα Χριστὸν πλημμελημάτων τε ὁμοῦ καὶ ἀρρώσθημάτων.

Καὶ αὐθις περὶ τοῦ ἑκατοντάρχου μνημονεύσας τοῦ ἐν τῷ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίῳ λέγοντος "Κύριε ὁ παῖς μου βέβληται παραλυτικὸς ἐν "τῇ οἰκίᾳ δεινῶς βασανιζόμενος· καὶ λέγει αὐτῷ Ἐγὼ ἔλθων "θεραπεύσω αὐτὸν, καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη Κύριε "οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσελθῆς· ἀλλ' "εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. ἀκούσας δὲ, φησὶν, "Ἰησοῦς ἐθαύμασε καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν Ἀμὴν λέγω "ὑμῖν, παρ' οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν εὔρον ἐν τῷ Ἰσραήλ." εἶτα πρὸς αὐτόν "Ὑπάγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας γεννηθήτω σοι. "καὶ ἰάθη ὁ παῖς

ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ." Καὶ ἐπιφέρει καὶ φησιν Ἴαθρει δὴ μοι κὰν τούτῳ τῶ (σιξ) διὰ τῆς ἑτέρου πίστεως τὸν οὐ παρόντα σωζόμενον. τί τοίνυν ἡμῖν ἀνοσίως τὴν φιλοκερδεῖαν ἐπιφημίζουσιν οἱ τῶν [ἀγαθῶν] εἰδότες οὐδὲν, εἰ τὴν ἄνωθεν ἡμερότητα τοῖς ἐν πίστει κεκοιμημένοις [ut invitemus σπουδάζομεν, τὴν ἀγίαν τε καὶ μυστικὴν ἐπ' αὐτοὺς τελοῦντες θυσίαν [δι' ἧς πάντες ἡμεῖς] ἠλεήμεθα , καὶ αὐτὸ δὲ τὸ τοῦ θανάτου πέπτωκε κράτος, καὶ ἡ τῆς ἀτελευτήτου ζωῆς ἀνέλαμψεν ἐλπίς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῶ κυρίῳ ἡμῶν;